

Vājais dreb sabiedriskās domas priekšā, muļķis to ignorē, gudrais – vērtē, prasmīgais – to veido.

Rainis (1865–1929), latviešu dzejnieks

ARODBIEDRĪBAS ZIŅAS

LSAB INFORMATĪVAIS IZDEVUMS

10/182

2010.GADA OKTOBRIS

12.oktobrī – Valdes sēde

Par Koplīgumu izpildi uzņēmumos

Z.Semjonova ziņo par *Lattelecom* darba devēja piedāvātiem Koplīguma grozījumiem un to apspriešanas rezultātiem arodorganizācijās

Diskutē par Koplīguma izpildes jautājumiem, atzīmējot ka:

- neskatoties uz darba devēja solījumiem, joprojām nav atrisināta situācija par papildatvaļinājuma piešķiršanu - nepieciešama kontrole;
- sakarā ar termiņa beigām nepieciešams izvērtēt 2010.gada Vienošanos par Pensijas fondu un Ziemassvētku prēmiju izmaksu;
- konstatētas un nav novērstas nepilnības summētā darba laika uzskaitē un mēneša izpeļņas noteikšanā darbinieku attaisnotas prombūtnes gadījumos;
- nepieciešams precizēt netipiskās nodarbinātības formās strādājošo (uzņēmēju, līgumdarbinieku, pašnodarbināto) statusu un tiesību aizsardzību uzņēmumā;
- konstatēti gadījumi, kad, mainoties amata nosaukumiem, atbilstoši Koplīguma 66.punktam netiek saglabāta iepriekšējā darba alga;
- sakarā ar jauno (akorda) darba samaksas formu ieviešanu nepieciešams sekot adekvātam darba samaksas budžeta pieaugumam, lai tiktu nodrošināts produktivitātes pieaugumam atbilstošs darba samaksas pieaugums.

Nolemj:

- **Aicināt arodorganizācijām sekot koplīguma izpildei un savlaicīgi ziņot par iespējamiem pārkāpumiem.**

N.Imaka par LVRTC Koplīgumu un neskaidro situāciju sakarā ar uzņēmuma reorganizāciju (apvienošanu ar VITA), kur arodbiedrība iestājas par vienotu Koplīguma nosacījumu attiecināšanu uz visiem darbiniekiem.

Nolemj:

- **Plašāku ziņojumu par LVRTC Koplīgumu uzklaustīt nākošajā Valdes sēdē.**

Z.Semjonova ziņo par situāciju saistībā ar *Latvijas Pasta* Koplīgumu:

- par apstākļiem, kas kavējuši spēkā esošā Koplīguma izpildi un jaunā Koplīguma sagatavošanu;
- par aktivitātēm, lobējot nozares darbinieku intereses valsts līmenī;
- par iniciatīvām, pieprasot uzņēmuma vadībai algu, prēmiju un sociālo labumu atgriešanu pirmskrīzes situācijā un panākto kompromisa vienošanos šajā jautājumā;
- par nepieciešamību atjaunot spēkā esošā Koplīguma sociālo garantiju izpildi, kā arī par priekšlikumiem jaunā Koplīguma ātrākai parakstīšanai.

Nolemj:

- **Aicināt *Latvijas Pasta* darba devēju korekti pildīt spēkā esošo Koplīgumu, kā arī pēc iespējas ātrāk parakstīt jauno Koplīgumu kopumā vai pa atsevišķām sadaļām.**

Par materiālās palīdzības piešķiršanu.

M.Leja ziņo par LSAB Valdei adresētajiem iesniegumiem.

Nolemj:

- **Piešķirt no LSAB Sociālā fonda 113 pabalstu darba nespējas gadījumā.**
- **Piešķirt no LSAB Bezdarba fonda 8 pabalstu ilgstoša bezdarba gadījumā**
- **Piešķirt no LSAB Sociālā fonda 3 pabalstus sakarā ar individuāliem iesniegumiem**

MĒNEŠA AFORISMS

„Vājais dreb sabiedriskās domas priekšā, muļķis to ignorē, gudrais – vērtē, prasmīgais – to veido”

Šos vārdus patiesībā piedēvē franču rakstniekam Romēnam Rolānam, nevis Rainim, bet tas nav galvenais.

Svarīgi, ka par šo fenomenu, ko dēvējam par „sabiedrisko domu”, par tā duālo dabu izteikušās daudzas vēsturiskas autoritātes.

Piemēram, Napoleons, esot teicis:

„Pēdējais vārds vienmēr pieder sabiedriskai domai”

Un turpat ciniski tieši:

„Sabiedriskā doma – ielasmaita”

To atceries pirms zemojies, sabiedriskās domas priekšā - esi gudrs un izvērtē, kurš veido sabiedrisko domu, kurš ar to manipulē, kam tā kalpo.

Sirsnīgi sveicam nozīmīgā dzīves gadskārtā oktobra jubilārus

Regīnu Šmitmani

LPAB Valdes priekšsēdētāju

Viju Šupolu

Gulbenes arodkomitejas priekšsēdētāju

APSVEICAM!

PĒC VĒLĒŠANĀM

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība atgādina par solīto

14.10. LBAS nosūtīja vēstules nacionālai apvienībai "Visu Latvijai! - Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" un politisko partiju apvienībām VIENOTĪBA un „Zaļo un zemnieku savienība”, kuras pirms vēlēšanām, parakstot saprašanās memorandu, pauda atbalstu LBAS prasību izpildei 10.Saeimas laikā.

LBAS vēstuli nosūtīja arī Latvijas Prezidentam V. Zatleram un politisko partiju apvienības VIENOTĪBA premjera kandidātam V. Dombrovskim.

LBAS aicina parakstītā saprašanās memorandu īstenošanu un sabiedrībai būtisko jautājumu risināšanu, tajā skaitā, ierobežot ēnu ekonomiku, saglabāt samazinātās pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likmes, pakāpeniski palielināt iedzīvotāju neapliekamo minimumu līdz iztikas minimuma līmenim, kā arī samazināt nodokļu slogu cilvēkiem ar maziem un vidējiem ienākumiem, saglabāt darba vietas un nepieļaut vēl lielāku bezdarbnieku skaita pieaugumu, nelikt šķēršļus darba koplīgumu pildīšanai, kā arī darba koplīgumos noteiktās izmaksas iekļaut attaisnojamos izdevumos.

PAR DARBINIEKU LĪDZDALĪBU

14.-15.oktobrī Briselē norisinājās noslēguma konference “Financial Participation: a Tool for Better Social Dialogue and Better Corporate Governance” [“Finansiālā līdzdalība: instruments labākam sociālam dialogam un labākai korporatīvajai pārvaldei”]. Šī bija noslēguma konference semināru ciklam Rīgā (Latvija), Leidenē (Nīderlande), Romā (Itālija), Dublinā (Īrijā).

Latviju šajā seminārā pārstāvēja, akademiķe R.Karnīte, LBAS priekšsēdētāja vietnieks E. Baldzēns, LDDK ģenerāldirektora vietnieks E.Filipovs, AS “Valmieras stiklšķiedra” arodbiedrības pārstāve un Latvijas Universitātes Ekonomikas fakultātes doktorante A. Berķe, kura izstrādā promocijas darbu par darbiniekiem – kapitālu daļu turētājiem. **LSAB pārstāvēja juridiskā padomniece Irēna Kalniņa.**

Viena no galvenajām atziņām ir tā, ka ir nepieciešama pilnas informācijas nodošana, it īpaši maza un vidēja mēroga uzņēmumos. Darbinieku finansiālā līdzdalība ir būtiska cilvēkkapitāla saglabāšanā. Laikmetā, kurā fiziskais kapitāls tiek aizstāts ar cilvēkkapitālu, darbinieku finansiālā līdzdalība ir jāskata plašākā cilvēkresursu politikā.

Nīderlandes pieredzi atklāja konsultants Ēriks Kaarsemeikers (Eric Kaarsemaker), uzsverot sektoru atšķirību (finanšu, IT, ražošanas sektori). Finansiālā līdzdalība ir izplatīta starp darbiniekiem ar augstāku izglītību un daloties praktiskā pieredzē par Nīderlandes vidējo darbinieku finansiālo līdzdalības plānu ar ražošanas uzņēmumu, kurā strādā 150 cilvēki. Tālāk tiek nodibināts trusts, kurš administrē kapitāldaļas un izdod darbiniekiem sertifikātu. Balsošanas tiesības pieder trustam, kurš sastāv no darbiniekiem un darbinieku arodbiedrības pārstāvis noteikti ir valdē. Darbiniekiem jautā, cik sertifikātus viņi vēlas iegūt un iegādājas. Izvēlas drošas shēmas, kurām ir nodokļu atlaides (12 500 EUR) – atlaides ienākuma nodoklim. 4 gados var nopelnīt 5000 EUR. Iekrāšana ir populāra Nīderlandē. Cilvēki ir ieinteresēti uzkrāt. Šī shēma strādā, ja uzņēmēj sabiedrībām nav problēmu.

Galvenās problēmas tika minētas trīs:

1. Plāna izvēle, iesaistāmie cilvēki. Ko darīt ar darbiniekiem, kuri aiziet? – pārdod akcijas par zemāku cenu. Iesaista ne vairāk kā 10% algas.
2. Darbaspēks;
3. Nepieciešama ilgtermiņa personāla politika sasaistāma ar finansiālo līdzdalību.

Tika diskutēts arī par to, kā darbiniekiem kļūt par dalībniekiem ne tikai akciju sabiedrībās, bet arī sabiedrībās ar ierobežotu atbildību.

Kopumā seminārs bija augstā līmenī un tika konstatēts, ka darbinieku finansiālā līdzdalība, ja pareizi virzīta un tajā piedalās kvalificēti darbinieku pārstāvji (arodbiedrība), ir motivējošs un uzņēmuma produktivitāti veicinošs faktors.

NTSP

07.10. notika NTSP - Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes kārtējā sēde, kuras darbā arodbiedrību puses sastāvā piedalījās arī LSAB prezidente Z.Semjonova.

NTSP sēdē valdība un sociālie partneri izskatīja sekojošus jautājumus:

❖ par koplīgumiem pašreizējos apstākļos

Nolēma atbalstīt grozījumus „Valsts un pašvaldību amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā” par procenta apmēru, ko no atalgojuma fonda darba devējs var atvēlēt papildus garantijām, par attaisnotajos izdevumos iekļaujamo izmaksu veidiem un to apmēriem. Augstāk minētais likums attiecināms tikai uz tām valsts kapitālsabiedrībām, kas tiek finansētas no valsts budžeta.

❖ par sabiedriskā transporta pārvadājumiem saistībā ar dotāciju samazinājumu.

Vienojās pārskatīt transporta pakalpojuma organizāciju, pakalpojuma sniegšanas kārtību iedzīvotāju grupām, kurām ir braukšanas maksas atlaides, mazināt autoostu pakalpojumu izmaksas, nemainīt PVN likmi sabiedriskajam transportam.

❖ par depozīta sistēmas piemērošanu dzērienu iepakojumam no 2013.gada.

Lai saskaņotu visu iesaistīto pušu (ražotāju, tirgotāju, vides aizstāvju NVO un uzņēmumu pārstāvju) intereses, NTSP pieņēma lēmumu par starpministru saskaņošanas sanāksmes rīkošanu, jautājuma izskatīšanu Vides aizsardzības lietu apakšpadomē un pēc tam – atkārtotu izskatīšanu NTSP sēdē.

NTSP darba kārtībā iepriekš plānotie jautājumi:

- “ES 2020” stratēģijas mērķi un Latvijas nacionālās reformu programmas projekta izstrādes gaita;
- Finanšu ministrijas ziņojums par vidēja termiņa (2010. – 2013. gadu) finansiālajiem mērķiem ES fondu apguvē tiks izskatīti nākošajā NTSP sēdē.

LATTELECOM

Apspriež priekšlikumus Koplīguma izmaiņām.

Šomēnes arodorganizāciju apspriešanai tika nodoti Darba devēja piedāvātie priekšlikumi spēkā esošā Koplīguma izmaiņām.

Atsaucoties uz ekonomisko situāciju valstī, kā uz nepieciešamību nodrošināt uzņēmuma konkurētspēju, Darba devējs piedāvā saglabāt arī 2011.gadā ierobežojumus, par kuriem bija vienošanās uz šo gadu un svītrot vairākas Koplīguma garantijas, kādas, pēc darba devēja domām, neesot citos uzņēmumos.

Atbildēs, kuras saņēmām no organizācijām un atsevišķiem biedriem jaušama pilna izjūtu gamma: no bezcerības („ja tā turpināsies, tad drīzumā pazaudēsim visu”), līdz aicinājumam izvērtēt šos priekšlikumus pēc būtības, apspriest alternatīvus risinājumus, līdz pat galēji radikāliem („kur un kad jāstreiko?”).

Var just, ka īpaši asu reakciju izsaucis darba devēja apgalvojums, ka darbinieka vērtību uzņēmumam nosaka viņa darba rezultāti nevis nostrādāto gadu skaits. Tiek jautāts – vai darba stāžs neliecina par pieredzi un lojalitāti, vai pasaules prakse neliecina, ka darba stāžs tomēr ir vērtība.

Tiek izteiktas arī šaubas par darba devēja pieņēmumu, ka ekonomiskā situācija 2011.gadā strauji pasliktināsies un būs nepieciešami jauni taupības pasākumi uz darbinieku rēķina.

Līdz ar alternatīvajiem priekšlikumiem saņēmām arī vairākus jaunus priekšlikumus, kā arī piedāvājumus precizēt (uzlabot) atsevišķas spēkā esošās vienošanās.

Visi šie priekšlikumi apspriesti LSAB Valdē, izdiskutēti Arodbiedrības Uzticības personu Padomē un citu starpā izskatīti arodaktīva apmācību semināros.

14.oktobrī notika pirmā tikšanās ar darba devēju, kuras laikā vienojās, ka abas puses turpinās darbu pie koplīguma izmaiņām: darba devējs sagatavos savu priekšlikumu ekonomisko pamatojumu, savukārt arodbiedrība iesniegs savus apkopotus priekšlikumus.

Par darbinieku – pseido „uzņēmēju” tiesībām.

Jau informējām, ka, reaģējot uz uzņēmumā nodarbināto „uzņēmēju” sūdzībām, 24.septembrī LSAB prezidente Z.Semjonova nosūtīja vēstuli SIA Lattelecom Personāla direktorei I.Ronei ar aicinājumu sākt diskusijas par darbinieku – „uzņēmēju” statusu uzņēmumā.

Ar šiem cilvēkiem tradicionālo darba līgumu vietā tiek slēgti formāli uzņēmuma līgumi un tāpēc, lai gan viņi līdzīgi kā parastie darbinieki ir personīgi un ekonomiski atkarīgi no darba devēja, Darba likums viņu tiesības neaizsargā: viņu darba laiks un atpūtas laiks nav noteikts, viņiem nepienākas atvaļinājumi un nepastāv atlaišanas ierobežojumi. Uz viņiem neattiecas arī Koplīguma garantijas.

Tāds stāvoklis neapmierina daudzus pseido (neīstos, šķietamos) uzņēmējus. Arī BPO arodbiedrības biedru apmācību seminārā šim jautājumam tika pievērsta plaša uzmanība, tika pārrunāti tiesiskie aspekti, pastāvošā prakse un iespējas mainīt situāciju.

25.oktobrī notika arodbiedrības un darba devēja juristu tikšanās-konsultācija, lai precizētu pozīcijas šobrīd aktuālos, no darba devēja un arodbiedrības pusēm pretrunīgi vērtētos jautājumos – par summētā darba laika uzskaiti, par akordarba apmaksas sistēmu, kā arī par pseido „uzņēmēju” problemātiku.

LATVIJAS PASTĀ

Sociālais dialogs – plusi un mīnusi.

27.oktobrī notika uzņēmuma arodorganizāciju vadītāju tikšanās – apmācību seminārs Eiropas Sociālā fonda finansētās programmas „Mehānisms sociālo partneru iesaistei rīcīpolitikas izstrādē un iesaistē” ietvaros.

LSAB prezidente Z.Semjonova runāja par arodbiedrības lomu 21.gadsimtā, par sociālā partneru iespējām ietekmēt procesus visos līmeņos – uzņēmuma, nozares, nacionālajā un starptautiskajā līmenī, minot piemērus – kā pozitīvus, tā negatīvus. Zīmīgi, ka tūdaļ pēc priekšlasījuma viņu intervēja LTV1 žurnālisti, jautājot vai ar arodbiedrību ir bijušas konsultācijas par Latvijas Pasta pāreju uz 5 dienu piegādi. Diemžēl – nē.

Lai gan visumā sociālais dialogs Pastā attīstās un notiek regulāras konsultācijas par dažādām tēmām, tomēr šoreiz par tik svarīgo jautājumu gan pasta darbiniekiem, gan sabiedrībai kopumā uzņēmuma vadība atkal lēmusi „šaurā lokā”.

Sanāksmē dalībnieki minēja vēl citus piemērus, kas neliecina par ideālu sociālo dialogu. Secinājums: par šādiem gadījumiem jāinformē, lai tos izskaustu.

Oktobris – Zvanu centru akciju mēnesis

Oktobris tradicionāli ir UNI globālo arodbiedrību akciju mēnesis Zvanu (klientu servisa) centru darbinieku tiesību aizsardzībai.

UNI Globālā arodbiedrība uzskata, ka Zvanu centros, kur darbiniekiem ir iespēja veidot arodbiedrības un kolektīvi aizstāvēt savas pamattiesības, viņi jūtas daudz drošāki, daudz aizsargātāki un savā darbā gūst lielāku gandarījumu.

Šogad Zvanu centru akciju mēneša galvenais pasākums ir UNI vispasaules kampaņa – „Viens uzņēmums, viens standarts!”.

Kampaņas mērķis ir atbalstīt prasību pēc vienotām darba ņēmēju tiesībām koncerna Deutsche Telecom filiālēs visā pasaulē.

Vairāk: www.callcentreaction.org

Kurjeri organizējas

Kanādas pasta darbinieku arodbiedrība (CUPW) informē par trīs jaunu Toronto kurjerpasta firmu darbinieku organizēšanos un pievienošanās arodbiedrībai.

CUPW uzskata, ka ir svarīgi atbalstīt kurjeru organizēšanās kampaņas un spēcīgu koplīgumu noslēgšanu privāto pasta pakalpojumu sektorā.

„Parādot savu solidaritāti, mēs sūtam ziņu visiem kurjeriem, ka atbalstīsim viņu cīņu par labākām darba vietām – centienus ar koplīgumu palīdzību uzlabot situāciju.

Mēs uzskatām, ka visi, kas darbojas pasta piegādē ir pelnījuši taisnīgumu, cieņu un labākus darba apstākļus.” saka George Floresco, CUPW priekšsēdētāja vietnieks.

Vairāk: <http://www.cupw.ca>

BRĪVĀ LAIKA AKTIVITĀTES

Uz salu zemi – SAAREMAA

14.-15. augustā LECC arodkomiteja organizēja ekskursiju uz Salu zemi - SĀREMĀ. Par redzēto savos iespaidos dalās Tamāra MOLODCOVA (teksts un foto):

Un tā mēs dodamies ceļā, lai izbaudītu rimtu dzīvi un rastu iekšējo mieru, pavadot brīvdienas kādā no 1500 Igaunijas salām, kā arī, lai kļūtu par seno tradīciju lieciniekiem.

Igaunijas salās dzīve rit lēnāk un liela vērtība tiek piešķirta tradīcijām. Tā ir laba vieta, lai redzētu, kā dzīvoja igauņi ilgu gadu simtus pirms mūsdienām. Salās daba ir neskarta un daudzie apmeklētāji izjūt šo iekšējo mieru.

Ceļojums sākas 6.30 no rīta ar izbraukšanu no Rīgas ar autobusu. Grupa ir nav pārāk liela, esam 16 ekskursanti un gids.

Pirmā pieturvieta ir Latvijas - Igaunijas robeža. Steidzīgākie un aizmārsīgākie ceļotāji vēl spēj samainīt naudiņu. Noskaņojums grupā ir labs, par ko rūpējas mūsu gids no firmas "Rīgas Tūristi" - Māriņe. Sniegtā informācija ir neuzbāzīga, bet tai pašā laikā interesanta, bagāta ar humoru un labām vēstures un ģeogrāfijas zināšanām.

Daudzi jau kādreiz ir bijuši Sāmsalā jeb Sāremā, taču tas ir bijis sen, bet vēlme to apceļot vēlreiz ir palikusi.

Iespēju nobaudīt pirmo vai otro kafiju gūstam Pērnavā un dodamies tālāk uz prāmja atiešanas vietu Virtsu ostu.

Brauciens ar prāmi uz Muhu salu nav ilgs, bet rada pirmo iespaidu par Igaunijas salām. Šķiet, zaudēts kontakts ar steidzīgo pasauli, nokļūstam citā daudz mierīgākā, līdzsvarotākā vidē. Te dominē daba, tās skaistums, vienkāršība un reizē arī skarbums.

Pirmie objekti – Līvas baznīca ar neparasti iebūvēto zvanu virs baznīcas galvenās ieejas, senais pilskalns ar savu noslēpumainību. Apmeklējam Koguva etnogrāfisko ciematu. Koguva ciemā ir Juhana Smūla dzimtās mājas un muzejs. Ciematos vēl joprojām ir akmens krāvumu sētas un mājas ar salmu jumtiem.

Tālāk no ceļa var saskatīt Piritas akmeni. Bijām pie viena no sala vislielākajiem akmeņiem, pie kuriem, kā stāsta, izpildās vēlēšanās.

Tālāk braucam uz Sāremā salu pa Baltijas valstīs lielāko dambi, kas savieno Muhu salu ar Sāmsalu.

Apmeklējam dīvainu dabas veidojumu – Kāli meteorīta krāteri - meteorīta radītu ezeru.

Meteorīta krāteris Kālī ir lielākais Eiropā.

Mūsu gide Māriņe gan aicina nokāpt pie ūdens un paslapināt rokas vai seju (kļūšot jaunāki).

Bet jāteic, ka vieta ir nedaudz baismīga, rodas iespaids, ka šeit kādreiz darbojušies pārdabiski spēki.

Tie laikam liek mums patukšot savus makus, iegādājoties vietējo amatnieku suvenīrus no unikāla akmens – Sāremā marmora.

Šeit ir arī jauki krodziņi, bet žēl, ka neatliek laika tos apmeklēt ir jādodas tālāk.

Tālāk mūsu ceļš ved uz dzirnavu kalnu Anglā – augstā vietā, kas pakļauta stiprākiem vējiem. Tur aplūkojam vecās koka dzirnavas.

Un tad jau patīkama ir redzēšanās ar jauko pilsētiņu Kuresāri jeb – kā es to atceros no padomijas laikiem – Kingisepu.

Kuresāre ir Sāremā galvaspilsēta un vienīga pilsēta salā, pirmsākumos te atradās tirdzniecības vieta.

Kuresāres pilsētas parkā stāv Bīskapu pils, kas ir vienīgais saglabājis viduslaiku cietoksnis Baltijā.

Tagad pilnīgs muzejs, kur var apskatīt dažādas izstādes par Kuresāres vēsturi. Apskatījām labi saglabājušos interjeru un apmeklējām moku kambarus!

Seko saturīga ekskursija pa bīskapa pili, visādu labirintu izlozņāšana, ko var veikt gan individuāli, gan arī gida pavadībā. Mūsu grupa to veic draudzīgā bariņā.

Pēc pils apskates vēl tikai mirklis un jau esam mūsdienīgā SPA viesnīcā.

Dienas nogalē ielānots brīvais laiks Kuresārē.

Pēc izvietošanās steidzam ātrāk nokļūt kur nu kurais: vai pilsētas centrā un izbaudīt tās gaisotni, vai uz SPA centru ar baseinu un saunu.

Interesanti, ka cilvēki šeit ir nesteidzīgi, draudzīgi. Laiks ir jauks, tādēļ pēc SPA izstaigājam arī parku un krastmalu, taču jūtot, ka nogurums nāk virsū, esam spiesti doties uz viesnīcu.

Un tad jau miegs dara savu.

Nākošās dienas rīts ir apmācies, pareiza bijusi prognoze – lietus.

Taču notiek patīkamas pārmaiņas - pēc SPA apmeklēšanas laiks noskaidrojas un svētdienas rīts ir atkal saulains, bet vējains.

Turpinājums 5.lpp >>>

BRĪVĀ LAIKA AKTIVITĀTES

Turpinājums 5.lpp >>>

Vēju sajūtam, kad izkāpjām no autobusa Sirves zemesragā.

Taču vēlme atrast laimīgos akmentiņus ar caurumiņu ir daudz lielāka, tādēļ ātri visi izklīst gar jūras krastu.

Atvēlētais laiks paskrien nemanot. Daudzi tomēr kļuvuši par laimīgo akmentiņu īpašniekiem. Arī suvenīru tirgotava daudziem ir pa prātam, sapirktas gan vilnas zeķes, adītas igauņu nacionālajos rakstos, gan kadiķu paliktnīši un nazīši.

Tad braucām uz ziemeļiem līdz pašai piekrastei, kur ceļš ved gar stāvu krauju jūras krastā. Tur ir arī burvīgas akmeņainas pludmales (pilnīgi neapdzīvotas). Tālāk ir akmeņu krāvumu žogi, kas ļoti raksturīgi Sāremā. Tas tāpēc, ka lauki ir tik ļoti nosēti ar akmeņiem, ka, lai atbrīvotu sev kādu gabalu saimniecībai, cilvēkiem jānolasa daudz akmeņu. Tad nu viņi tos izmanto un taisa žogus.

Pēc zemesragā apskates vēl tikai mirklis un tad jau uz nākamo objektu – Pangas klintīm. Te nu atkal ir iespēja izlocīt kājas, bet slinkākie nolien kadiķu birzi, lai pagozētos saulītē. Šī vieta man ļoti atgādina stāvos jūras krastus Ziemeļjūrijā.

Vēl pagūstot iepirkties un nobaudīt kafiju dodamies uz prāmi. Esam ieradusies savlaicīgi, vērojam, kā pienāk mūsu prāmis, kā tas atbrīvojas no iepriekš uzņemtās kravas, lai varētu uzņemt mūs. Braukt ar prāmi ir vienreizīgi labi. Jo šeit ir iespēja pēc sirds patikas izvēlēties, ko darīt: var vienkārši pasēdēt kafejnīcā, var iet uz klāja un vērot apkārtni, var arī pasauļoties.

Par šo ceļojumu gribas teikt, ka maršruts ir labs, nav pārsātināts ar apskates objektiem. Ir dota iespēja ne tikai redzēt, bet arī baudīt. Sāremā apmeklētāji bieži atgriežas atkal un atkal.

Tie, kas noguruši no pilsētas saspringuma var atslābināties Sāremā.

Šis ir ceļojums īstiem dabas un eksotikas mīļotājiem divu dienu garumā - kadiķu audzes, laukakmeņu un dolomītu krāvumi, krāšņgas pļavas ar mežrozēm, magonēm un zilajiem zvaniem, meteorīta krāteris, klintis, bākas un vēdzirnavas...

Pēc kara visi sveiki un veseli

9.oktobrī ar arodbiedrības atbalstu *Tele2* grupa devās spēlēt peintoblu atpūtas kompleksā "Pif Paf".

Uzvilkuši aizsargvestes un ķiveres, aprīkojušies ar šaujamoieročiem, kā arī noklausījušies instruktora norādījumus par drošību spēles laikā, kolēģi metās nežēlīgā cīņā viens pret otru.

Esiet mierīgi - visi palikuši dzīvi un ir atgriezušies darbā.

Par jauko un aktīvo atpūtu atgādina vien dažs labs spēles laikā iegūts sasitums.

Karīna no Tele2 arodbiedrības

LSAB birojs: Valņu ielā 32-316, Rīga, LV-1050,
Latvija
Tālr.: 67224090, 67224436 Fax: 67820626
Adrese internetā: www.lsab.lv

Izdevumu sagatavoja Māris Leja
Tel. 67213120,
E-pasts: maris@lsab.lv